

тельних агрегатів і на цій основі скорочення витрат на підприємствах енергогенеруючої компанії "Західенерго".

У вітчизняній і світовій практиці накопичено широкий спектр прогресивних технологій практично повного спалювання всіх видів органічного палива будь-якої якості, включаючи відходи вуглезбагачення. При цьому забезпечується висока якість ефективності перетворення енергії з дотриманням екологічних вимог, які відповідають світовим стандартам. Разом з тим, вибір технології спалювання палива, а в результаті – вибір конструкції котлів для модернізації електростанцій ДАЕК "Західенерго" і в першу чергу, Добротвірської та Бурштинської електростанцій – повинен тісно пов'язуватись з оцінкою можливостей Львівсько-Волинсько вугільного басейну, як головного постачальника палива у Західному регіоні.

В цьому плані на перспективу необхідно провести оцінку запасів вугілля, його собівартості, а також доцільність проведення процесу збагачення для поставки в якості палива на електростанції. Паралельно з тим необхідно провести оцінку і погодити терміни проведення модернізації котлів, реконструкцій окремих блоків і реорганізації в системі управління підприємствами ДАЕК "Західенерго" та знайти реальний механізм фінансування цих процесів, оскільки сьогодні енергогенерація є найбільшим кредитором всієї економіки держави, а всі проблеми менеджменту енергетичних компаній повинні вирішуватись власними силами.

Проведення комплексу робіт з економічної оцінки і перспектив електростанцій регіону з зазначених вище оптимальних техніко-економічних рішень, дозволить залучати інвестиції для проведення модернізації виробництва в паливно-енергетичному комплексі регіону.

УДК 338.48 : 796.51+630*907

О.М. Пріц – УкрДЛТУ

РОЗВИТОК МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Висвітлено проблеми розвитку малого бізнесу в Україні. Проаналізовано ряд причин, які зумовлюють сучасний стан цієї сфери бізнесу. На основі аналізу умов розвитку приватного бізнесу сформульовано основні показники покращення цих умов в Україні.

О.М. Printc – USUFWT

Development private business in Ukraine

Problems private business in Ukraine are shown in this article. Problems, which cause contemporary situation private business are analyzed. Because of analysis of this problems are formulated fundamental ways improve economics situation in Ukraine.

В економічно розвинутих країнах малий і середній бізнес на базі приватної власності ініціює економічне зростання та займає вагоме місце в структурі валового національного продукту (ВНП) цих країн. Внесок малих та середніх підприємницьких структур в економічну могутність таких країн, як: США становить понад 40 % ВНП, Японія – понад 50 % ВНП, ФРН – понад 70 % ВНП [1]. Тут підприємство сприймається позитивно як важлива форма ефективного господарювання на базі широкого використання нових досягнень науки і техніки, оновлення

виробництва та всебічного розширення послуг для максимального задоволення потреб споживачів.

В Україні частка у ВНП малих і середніх підприємств на основі приватної власності не перевищує 10 %. Дослідження Інституту економіки НАН України, показали, що, починаючи з 1994 р. темпи збільшення кількості малих підприємницьких структур знижуються. Більше того, вже в 1994 р. зафіксована ситуація, коли кількість зникаючих малих підприємств перевищує кількість тих, що реєструються [3].

Така ситуація зумовлена рядом різних причин, аналіз яких, показав, що основні з них є такими.

По-перше, недосконала законодавча база, тому що принцип за яким вона побудована, а саме: спочатку заплати, а потім займайся підприємницькою діяльністю, на мою думку, створює несприятливі умови розвитку, особливо для малих підприємницьких структур, які займаються виробництвом.

Зараз в Україні існують три форми ведення бухгалтерського обліку щодо оподаткування суб'єктів малого бізнесу (рис.).

Рис. Форми оподаткування суб'єктів малого бізнесу

Охарактеризуємо кожен з цих форм оподаткування. Якщо, ви, вирішили вибрати форму сплати податків за фіксованим податком, то вам необхідно купити патент, при цьому вам не потрібно вести жодних реєстрів бухгалтерського обліку. Ця форма оподаткування дає змогу займатись тільки одним видом підприємницької діяльності, при цьому реалізація продукції можлива тільки на ринку. Необхідно зазначити, що вартість торгового патенту не залежить від результатів діяльності, суб'єкта підприємницької діяльності.

Якщо, юридичним особам, суб'єктам малого бізнесу (МБ), порівняно вигідно бути платниками єдиного податку (за реєстрацією платника єдиного податку потрібно платити) так, як вони сплачують відповідний процент від валового доходу. Відповідно, якщо не має доходу, то й не має зобов'язання по сплаті. Для фізичних осіб, на мою думку, сплата фіксованого єдиного податку щомісяця, незалежно від наслідків діяльності не завжди вигідне. Позитивним є те, що ця система оподаткування дає право займатись декількома видами підприємницької діяльності.

Якщо суб'єкт МБ обирає сплату і нарахування податків за звичайною системою, то йому все одно доведеться сплачувати авансові платежі по прибутковому податку. Розмір авансових платежів визначається податковим інспектором на основі декларації про оціночні доходи. Крім цього, якщо його діяльність підпадає під класифікацію "прибуткових" згідно із Законом України "Про патентування", то йому доведеться сплачувати щомісяця вартість патенту, що надає право займатись цією діяльністю. Суб'єкт МБ може визначати чистий дохід з метою обкладання прибутковим податком або на основі норм витрат, які на мою думку, є значно завищені, що призводить до майбутньої високої вартості виробів та значного розміру відрахувань є не вигідно, або вести облік доходів і витрат за фактичними витратами і доходами згідно з рядом Законів України: "Про прибуток підприємства", "Про прибутковий податок з громадян", "Про пенсійне страхування" тощо. Як правило, при цій формі оподаткування суб'єкти МБ використовують працю спеціаліста з бухгалтерського обліку, що збільшує його витрати, а також платежі до бюджету. Крім цього, якщо суб'єкт підприємницької діяльності розраховується готівкою, то йому потрібно витратити додатково ще кошти на придбання електронно-касового апарату. Позитивним при цій формі оподаткування є те, що якщо ви не очікуєте ніяких доходів і не проводите підприємницької діяльності, то вам не потрібно нічого платити, але тоді перевірок вам не уникнути.

По-друге, така невідрегульована податкова система, яка ставить в однакові умови всіх суб'єктів підприємницької діяльності (тих, що діють і тих що тільки розпочинають свою діяльність) свідчить про практичну відсутність довгострокової виваженої політики держави щодо розвитку малого бізнесу і це також, є гальмом розвитку підприємництва;

По-третє, в Україні малий і середній бізнес в більшості випадків спрямований в перепродаж імпортованих товарів за значно вищими цінами.

Тому, на мою думку, зараз держава повинна прийняти виважену довгострокову стратегію розвитку суб'єктів МБ на основі приватної власності, відрегулювавши, перш за все, податкову та фінансово-кредитну системи; створити відповідні регіональні центри розвитку і підтримки МБ, де накопичуватиметься інформація про потреби народного господарства і споживачів у послугах суб'єктів МБ, де проводилась би роз'яснювальна робота щодо підвищення результативності їх діяльності тощо.

Література

1. Розумова В. Роль малого бізнесу в США// Наука і життя, 1990, № 5.
2. Юдамов Ю. Среднее и мелкое предпринимательство в ФРГ// МСІМО, 1990, № 7.
3. Лукінов І. Економічні трансформації, К.: 1997.
4. ЗУ "Про патентування деяких видів підприємницької діяльності// Галицькі контракти, 1999, № 42.
5. ЗУ "Про ЕККА" Галицькі контракти, 1999, № 13.
6. ЗУ "Про оподаткування доходів громадян" // Галицькі контракти, 1999, № 6; № 14 ст. 66; № 24 ст. 74; № 26 ст. 82; № 28.

ПРОДУКТИВНІ СИЛИ ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Розглянуто вплив продуктивних сил на підвищення соціально-економічного рівня суспільства завдяки створенню нового технологічного базису, що є матеріальною основою сталого розвитку України.

Doc. V.I. Sabadosh – USUFWT

Production forces as a factor of sustainable development of Ukraine

The impact of production forces on the increase of social-economic level of society due to the new technological basis is examined. It is a material base of sustainable development in Ukraine

З кінця 80-х років двадцятого століття в наукових дослідженнях багатьох країн світу почало використовуватися поняття сталого розвитку. Вперше поняття сталого розвитку було сформульовано у доповіді спеціальної комісії ООН з довкілля та розвитку "Наше майбутнє" (1987 р.), згідно якого сталий розвиток задовольняє потреби сучасного суспільства, але не становить під загрозу здатність майбутніх поколінь задовольняти свої потреби.

У "Концепції сталого розвитку України" [1] приводиться аналогічне наведеному визначення поняття сталого розвитку: "Сталий розвиток – це процес гармонізації продуктивних сил, забезпечення задоволення необхідних потреб всіх членів суспільства за умови забезпечення й поетапного відтворення цілісності природного середовища, створення можливостей для рівноваги між його потенціалом і вимогами людей усіх поколінь".

Отже, сталий розвиток – це, перш за все, процес гармонізації продуктивних сил, які і є рушійною силою наукового, економічного і технологічного руху вперед.

Розвиток усіх складових народного господарства, а з ним і усього суспільства починається саме з продуктивних сил, бо вони уособлюють безперервність розвитку і є визначальною стороною суспільного виробництва. Активною і визначальною складовою продуктивних сил є високоосвічені і кваліфіковані трудові ресурси, які приводять у взаємодію засоби і предмети праці з метою виробництва необхідних суспільству благ. У своєму розвитку людство дедалі прямує до підвищення соціально-економічного рівня. Цей процес характеризується відповідною соціально-виробничою і політичною організацією суспільства, що визначається основними суспільними силами, які динамічно розвиваються залежно від рівня розвитку його продуктивних сил.

Історичний досвід засвідчує, що якісні зміни у процесі розвитку продуктивних сил впливають на всі аспекти життя. Так, зміна інструментального виробництва на машинне не лише зробила революцію у промисловості та піднесла рівень продуктивності праці. Вона сприяла, у першу чергу, розвитку інтелектуальної складової суспільного прогресу. Це дало змогу збільшити розумові витрати на технічні та наукові розробки. До того ж машини й самі стали невід'ємною частиною наукової та технічної творчості.

Поряд з підвищенням значення інтелектуальної складової праці машинне виробництво вплинуло на характер і темпи всього соціально-економічного розви-